

Miesto rokovania:

Štátna vedecká knižnica v Prešove, Námestie mládeže 1, 081 89 Prešov

Vedeckí garanti:

doc. Mgr. Marcela Domenová, PhD.

prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc.

Organizačný výbor kolokvia:

Mgr. Mariana Čentéšová, PhD.; doc. Mgr. Marcela Domenová, PhD.;

Mgr. Marína Hríbová, PhD.; Mgr. Lucia Němcová, PhD.;

Mgr. Gabriela Olšavská; Mgr. Mária Ondriová, PhD.;

Mgr. Svetlana Žeňuchová Šašerina, PhD.

Kontakt: e-mail: redakcia@svkpo.gov.sk

ŠTÁTNÁ VEDECKÁ KNIŽNICA V PREŠOVE

oddelenie historických knižničných fondov

a

ÚSTAV FILOLOGICKÝCH ŠTÚDIÍ PEDAGOGICKEJ
FAKULTY UNIVERZITY KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

katedra slovenského jazyka, literatúry a didaktiky

vás pozývajú na

vedecké kolokvium s medzinárodnou účasťou

DUCHOVNÁ KULTÚRA POD KARPATMI V HODNOTOVÝCH INTERAKCIÁCH II.

18. – 19. 6. 2025

vias ako len knihy

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Námestie mládeže 1

<https://www.svkpo.sk>

PROGRAM KOLOKVIA

18. 6. 2025 (STREDA)

12.00 – 13.00 *Prezentácia účastníkov*

13.00 – 13.10 *Otvorenie odbornej časti kolokvia*

Sekcia I: Z AKTUÁLNYCH VÝSKUMOV KULTÚRNEJ KOMUNIKÁCIE V PÍSOMNÝCH PAMIATKACH NA DOLNEJ ZEMI

13.10 – 14.50 Moderuje: Mgr. Lucia Němcová, PhD. (Štátna vedecká knižnica v Prešove)

• **prof. PhDr. Peter Žeňuch, DrSc. (Univerzita Komenského v Bratislave)**

Aktuálne výskumy cyrilských rukopisných pamiatok v prostredí dolnozemských gréckokatolíkov – Rusnákov. Kerestúrsky rukopis z rokov 1893 – 1901: edícia prameňa

• **Mgr. Svetlana Žeňuchová Šašerina, PhD.**

(Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, v. v. i. v Bratislave)

Legendy v Kerestúrskom rukopise (1893 – 1901)

• **doc. PhDr. Erika Brtáňová, CSc. (Univerzita Komenského v Bratislave)**

Na margo vieroučnej spisby pre školskú mládež

• **Mgr. Ľubica Blažencová, PhD. (Univerzita Komenského v Bratislave)**

Cestovný denník dolnozemskeho Slováka zo začiatku 20. storočia ako prameň kultúrnej pamäte

• **Mgr. Marína Hríbová, PhD. (Univerzita Komenského v Bratislave)**

Odras južnoslovanského prostredia v jazyku dolnozemských Slovákov a Rusnákov vo Vojvodine

14.50 – 15.00 *Diskusia*

15.00 – 15.10 *Prestávka*

Sekcia II: PAMIATKY KNIŽNEJ KULTÚRY: BOH – SLOVO – VIERA

15.10 – 16.30 Moderuje: Mgr. Gabriela Oľšavská (Štátna vedecká knižnica v Prešove)

• **dr hab. Jerzy Ostapczuk, prof. ChAT**

(Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie)

Posłowania do Ewangelii w cyrylickich rękopiśmiennych tetrach przechowywanych w Państwowej Bibliotece Naukowej w Preszowie

• **Mgr. Kamila Fircáková (privátna bádatelka, Bratislava)**

Konfesijná rozmanitosť regiónu východného Slovenska a jej odras vo vydavateľskej produkcii

• **doc. PaedDr. Martina Petríková, PhD. (Prešovská univerzita v Prešove)**

Súčasná slovenská literatúra pre mládež s témou smrti ako „zrkadlenie“ duchovných (náboženských) hodnôt

• **Mgr. Lucia Němcová, PhD. (Štátna vedecká knižnica v Prešove)**

Smrť a jej literárne spracovanie na stránkach prvorepublikových čítaniek pre vyššie triedy slovenských stredných škôl

16.30 – 16.45 *Diskusia*

16.45 – 17.00 *Prestávka*

17.00 – 18.00 *Sprievodný program*

19. 6. 2025 (ŠTVRTOK)

SEKCIA III: JEDINEC VERZUS KOMUNITA, PAMIATKA AKO SÚČASŤ CELKU V DEJINOM KONTEXTE

8.30 – 10.10 Moderuje: Mgr. Mária Ondriová, PhD., Mgr. Mariana Čentéšová, PhD. (Štátna vedecká knižnica v Prešove)

• **Mgr. Františka Sarnecká, PhD.**

(Ľubovnianske múzeum – hrad, Stará Ľubovňa)

Bratstvo sv. Ruženca a Bratstvo sv. Anny vo svetle archívnych dokumentov

• **dr Tomasz Stolarczyk (Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź)**

Kroniki i opracowania historyczne w bibliotekach paulińskich i pijarskich z terenów Polski Środkowej w XVIII i XIX w.

• **Mgr. Peter Jambor (Gréckokatolícke arcibiskupstvo, Prešov)**

Od Užhorodskej únie ku vzniku biskupstva v Prešove 1646 – 1818 (hospodársky, duchovný a personálny rozmer života uniátov)

• **ThLic. Michal Glevaňák (Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity, Prešov)**

Užhorodský kanonik Ján Oľšavský ako posledný z trojice donátorov pri zakladaní Eparchiálnej knižnice (1819)

• **doc. Mgr. Marcela Domenová, PhD. (Prešovská univerzita v Prešove)**

Manuscripta errant... (na príklade Eparchiálnej knižnice v Prešove)

10.10 – 10.25 *Diskusia*

10.25 – 10.40 *Prestávka*

10.40 – 12.00

• **mgr Wiktor Sybilski (Biblioteka Żydowskiego Instytutu Historycznego im. E. Ringelbluma, Warszawa)**

Mladost Meira Friedmanna na Hornej zemi v 1. polovici 19. storočia na základe rukopisov zo Židovského historického inštitútu vo Varšave

• **PhDr. Mária Nachajová – doc. Mgr. Marcela Domenová, PhD.**

(Štátna vedecká knižnica v Prešove)

Ivan Hvat a jeho knižnica (z Rešova do Prešova)

• **prof. Taras Shmihor (Львівський національний університет ім. Івана Франка, Львів)**

Внесок о. Франтишка Крайняка до літургійного перекладу

• **Mgr. Martina Šoltéšová, PhD. (Prešovská univerzita v Prešove)**

Jazyk a štýl populárneho redemptoristu „spod Karpát“ Michala Zamkovského

12.00 – 12.15 *Diskusia*

12.15 – 12.30 *Zhrnutie kolokvia, záverečné slovo organizátorov*

12.30 *Ukončenie kolokvia*